

Вернигора Н. М.,
канд. наук із соц. комунік., доцент,
Інститут журналістики
Київського університету імені Бориса Грінченка

Vernyhora Nina,
Candidate of Sciences on Social Communications,
Associate Professor, Institute of Journalism
of Borys Grinchenko Kyiv University

УДК 007: 304: 659.1: 37 (477)

ЖАНРИ НАУКОВОЇ ПЕРІОДИКИ (МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ І РУБРИКАЦІЇ ТЕКСТІВ)

GENRES OF SCIENTIFIC PERIODICALS (METHODOLOGICAL RECOMMENDATIONS ON FORMING STRUCTURE AND RUBRICATION OF TEXTS)

Анотація. Статтю упорядковано на основі редакційних досліджень матеріалів, що подаються авторами до друку. Вивчено та згруповано ті помилки, які найчастіше повторюються в текстах. З інформаційною метою розроблено методичні рекомендації, що стануть в пригоді авторам-початківцям під час підготовки тексту статті (наукового повідомлення, тез наукової доповіді) та сприятимуть поліпшення якості авторських матеріалів.

Ключові слова: жанри наукової періодики, наукова стаття, наукове повідомлення, тези наукової доповіді, структура наукової статті.

Abstract. The article is based on researches of scientific materials that were put into print by other authors. The frequent disadvantages of texts are studied and grouped. Methodological recommendations are prepared with the information purpose. These recommendations will be useful for authors-beginners during preparation of their scientific texts (articles, conference papers) and will improve quality of an author's materials.

Keywords: genres of scientific periodicals, scientific article, conference papers, structure of a scientific article.

Вступ. Актуальність теми зумовлена кількома чинниками. По-перше, у науковому світі щодень з'являються нові імена; молоді вчені потребують оприлюднення власних досліджень, зокрема, у фахових виданнях. По-друге, редакції наукової періодики, виходячи на міжнародний обшар, зацікавлені у підвищенні рейтингу своїх видань за допомогою засобів поліпшення художньо-технічної і текстової концепції журналів, завдяки впровадженню інноваційних підходів до редакційно-видавничого опрацювання матеріалів та їх мультиплатформному розміщенню. По-третє, враховуючи світові тенденції, виникає потреба в підвищенні якості наукових досліджень, поліпшенні структури статей.

Мета статті – ознайомити здобувачів наукових ступенів з новими вимогами до наукових публікацій. Для реалізації мети визначено такий перелік завдань:

- назвати й охарактеризувати основні жанри наукової періодики;
- надати рекомендації щодо нових структурних вимог до різних жанрових форм наукових матеріалів;

- уточнити внутрішню рубрикацію статей і наукових повідомлень;
- поінформувати про оформлення наукової публікації;

- звернути увагу молодих авторів на принцип укладання списку цитованих джерел;

- нагадати основні стилістичні і синтаксичні вимоги.

Огляд літератури і попередніх досліджень. Запропонована нами тема доволі широко описана в науковій літературі. Приміром, стилістичні особливості добре описані в підручниках і посібниках М. С. Зарицького [1], А. П. Коваль [2], О. Д. Пономарева [3]; окремо науковій стилістиці свою працю присвячує О. П. Семиног [4]; теоретики М. Т. Білуха [5] і О. В. Крушельницька [6] у своїх посібниках добре описали методику наукової праці, І. С. П'ятницька-Позднякова [7] детально зупиняється основних етапах наукового дослідження тощо.

Новизна нашої публікації полягає в тому, що вимоги і рекомендації, що в ній зібрані, підготовлені за результатами аналізу основних помилок, яких

припускаються автори наукових матеріалів, подаючи їх до друку.

Методи дослідження. Під час редакційно-видавничого опрацювання матеріалів, що подаються до опублікування в наукових журналах, виявлено помилки, які автори допускають найчастіше. Для їх осмислення і систематизації застосовані загальнонаукові методи аналізу, синтезу та узагальнення, а також аналітико-системний і порівняльний. В основу методично-рекомендаційної статті покладено описовий метод.

Результати й обговорення. *Найперша проблема молодих авторів – недотримання жанрових меж наукового матеріалу.*

Нагадуємо, що для донесення результатів нових досліджень до широкої наукової спільноти на сторінках періодичних і продовжуваних спеціалізованих за галузями науки видань теоретики використовують три основні жанрові форми: наукову статтю, наукове повідомлення і тези наукової доповіді.

Наукова стаття – жанр наукової публікації, що на основі широко розгорнутого наукового фактажу описує результати наукового дослідження.

Обсяг наукової статті стандартно окреслюється межами 0,5–1,0 друкованого аркуша (тобто 20–40 тис. знаків). Для її грамотного структурування важливу роль відіграє рубрикація, що час від часу змінюється в процесі розвитку науки. Рубрикація сучасної наукової статті відповідає вимогам сьогодення та наближена до міжнародних стандартів, що дає змогу науковцям публікувати результати досліджень як у вітчизняній, так і в закордонній фаховій періодиці.

Основними рубриками сучасної наукової статті є:

- **Вступ.** У вступі автор зазначає актуальність теми, подає огляд літератури і попередніх досліджень з визначеного та суміжних питань, вказує мету і завдання наукової праці. Рекомендований обсяг Вступу залежить від обсягу статті та варіюється в межах 3–6 тис. знаків.

- **Методи дослідження.** У цій частині автор вказує, які наукові методи застосовані у процесі дослідження; зазначає, як ці методи вплинули на здобуття результатів, відображених у наступних структурних частинах статті. Методи і засоби досягнення наукових результатів потрібно розписати детально, щоб кожен науковець-читач за потреби міг відтворити перебіг дослідження.

- **Результати й обговорення.** Ця структурна частина найбільша за обсягом, оскільки містить вичерпну інформацію про результати наукового дослідження. Автор аналізує власні результати, порівнює їх з тематично спорідненими результатами інших досліджень, вказує межі застосування своїх висновків та визначає подальші напрями наукових розвідок.

- **Висновки.** Тут автор подає узагальнені підсумки, що витікають з результатів дослідження. Рекомендований обсяг Висновків варіюється в межах 2–4 тис. знаків (залежить від загального обсягу наукової статті).

- **Подяки.** Необов'язкова структурна частина статті. Проте у міжнародній практиці наявність Подяки наприкінці публікації є ознакою високої культури автора (авторів). У цьому розділі висловлюють подяки тим фахівцям, що до певної міри посприяли самому дослідженню чи підготовці й оприлюдненню його результатів, утім їхнього внеску недостатньо для включення до співавторів статті. Також вказують конференції, семінари, на яких було апробовано результати; наукові гранти, завдяки яким виконано дослідження тощо.

Наукові статті виконують такі *функції*:

- 1) *дослідницьку* – містять результати наукового дослідження та є джерелом нового знання;

- 2) *презентаційну* – представляють дослідника в науковому товаристві, показують його внесок у створення нового знання;

- 3) *оцінну* – оцінюють стан наукових досліджень з тієї чи тієї проблеми;

- 4) *комунікативну* – слугують способом спілкування дослідників.

Залежно від обсягу викладеного матеріалу та спрямованості дослідження *наукові статті поділяють* на: дослідницькі статті, оглядові наукові статті, наукові повідомлення.

У **дослідницькій статті** автор розгорнуто подає результати наукового дослідження та репрезентує нові наукові знання.

Різновидом дослідницької статті є **методична стаття**. У ній автор пропонує та описує новий метод чи нову модифікацію існуючого методу, розповідає про методологію будь-чого.

Оглядова наукова стаття містить узагальнену інформацію про значну кількість досліджень у тій чи тій науковій галузі за визначений період часу. У ній автори критично розглядають інформацію з певної теми, структурують її, пропонують нові напрями і підходи досліджень.

Жанр **наукового повідомлення**, як зазначалося вище, – не що інше, як різновид наукової статті. Від останньої воно відрізняється переважно обсягом. У науковому повідомленні автор коротко, без деталізації, викладає результати наукового дослідження, акцентуючи увагу на основних аспектах нових наукових знань.

У науковому повідомленні зберігається рубрикація наукової статті, правила цитування джерел та оформлення публікації. *Рекомендований обсяг* – 0,35–0,5 друкованого аркуша (тобто 14–20 тис. знаків).

Бібліографічна стаття – це один різновид наукової публікації, що базується на вторинній інформації, а саме повідомляє широкому науковому загалу про вихід друком нових наукових і навчальних видань чи публікацій за певний період з визначеної галузі знань тощо.

Структура й обсяг бібліографічної статті не мають чітко описаних обмежень. Рубрики автор обирає самостійно, залежно від поставлених завдань. Обсяг матеріалу зумовлюється кількістю відібраної для висвітлення інформації.

Науково-критичні статті (рецензії) також призначені для глибокого ознайомлення з джерелом публікації. У ній автор на основі ретельного наукового аналізу викладає інформацію про переваги і недоліки видання чи публікації, на яку звернено увагу.

Тези наукових доповідей зазвичай публікують у збірниках матеріалів наукових конференцій та продовжуваних виданнях визначеної галузі знань. Тези інформують про тему наукової доповіді, мету і новизну дослідження, що лягло в її основу, лаконічно окреслюють проблематику питань, що розглядаються, містять перелік кількох основних джерел.

Обов'язковими складниками для оформлення тез наукових доповідей (які автори часто ігнорують) є номер універсальної десятикової класифікації, коротка анотація та 1–3 ключових слова чи словосполучення.

Рекомендований обсяг тез наукової доповіді – 8–14 тис. знаків (0,2–0,35 друк. арк.).

Ще одним недоліком наукових текстів молодих авторів можна назвати стилістичну невідповідність.

Під час редакційно-видавничого опрацювання текстів часто натрапляємо на науково-популярний варіант наукового стилю, рідше знаходимо ознаки науково-навчального різновиду. Автори-початківці часто вживають експресивну лексику та мовностилістичні конструкції, непритаманні науковому стилю. Приміром, «на нашу думку», «було б краще», «тут, здається» тощо. Натрапляємо також на недбале ставлення до термінології, коли автор застосовує синонімію для означення одного й того самого поняття чи неточно перекладає термін з іноземної мови.

Нагадуємо, що текст наукової статті (повідомлення, тез) укладають власне науковим варіантом науково-технічного чи науково-гуманітарного підстилів наукового стилю.

Під поняттям стилю розуміємо сукупність взаємопов'язаних мовних засобів, що обслуговують певну сферу інформаційної діяльності людини.

Для наукового стилю характерне використання науково-термінологічної лексики, слів іншомовного походження, лексем з абстрактним значенням. Застосовується іменниковий характер висловлювання,

широко вживаються дієслівно-іменні конструкції. Емоційна та експресивна лексика науковим текстам невластива (хіба що автор вивчає її у межах свого дослідження). Лексичні текстові одиниці репрезентують узагальненість, логічність, точність, аргументацію викладених тверджень. Для синтаксису наукового стилю характерне вживання ускладнених конструкцій: розгорнутих складних речень, дієприкметникових та дієприслівникових зворотів, вставних слів, словосполучень і речень. Науковому тексту притаманні насиченість формулами, таблицями, діаграмами та поділ на розділи і підрозділи.

В авторів-початківців проблеми виникають також під час оформлення наукового тексту.

Вказуючи ім'я автора статті, молоді дослідники часто наслідують європейські традиції та не зазначають позицію «по батькові». Неправильно також вказувати лише ініціали та прізвище – це ускладнює роботу редактора, коли виникає необхідність перекладу імені іншою мовою.

Не можна нехтувати й індексом УДК, анотацією (рефератом) та ключовими словами. Належну увагу також слід звертати на список (списки) цитованих джерел. Залежно від редакційної політики видання списки можуть формуватися як за порядком цитування джерел у тексті наукової публікації, так і за алфавітним принципом. Редакція може вимагати подвійний список літератури (мовою оригіналу та латиницею), що також пов'язано з міжнародними стандартами.

Тож, завершуючи роботу над науковим текстом, зверніть увагу на вимоги до його оформлення:

1. На титульній сторінці статті кількома мовами (зазвичай українською, англійською, інколи російською, польською, французькою, німецькою й іншими мовами, залежно від мережі поширення журналу та наукової співпраці редакції) вказують:

- прізвище, ім'я та по батькові автора (авторів), місце роботи, посаду, науковий ступінь, контактний телефон і електронну пошту кожного з авторів;

- індекс універсальної десятикової класифікації статті;

- назва статті;

- анотація (чи реферат);

- ключові слова (3–5 слів чи словосполучень).

2. На другій сторінці повторюють назву статті українською мовою. Далі вміщують текст наукової статті.

3. Список цитованих джерел повинен містити не менш ніж 10 позицій (автор має вичерпно в порівнянні з іншими науковими працями описати результати свого дослідження). Його доречно формувати за порядком цитування, включаючи до переліку винятково цитовані джерела. Опис джерела також по-

винен бути вичерпним (тобто він має містити інформацію про автора (авторів), назву статті (книжки), номер журналу, місто видання, назву видавництва, рік видання, сторінки, на яких вміщено цитовану статтю, загальну кількість сторінок в описі книжкових видань). Формувати описи джерел необхідно за вимогами чинного стандарту.

Чимало сучасних редакцій вимагають списки літератури у двох варіантах: 1) мовою оригіналу джерела; 2) латиницею, де прізвища авторів та назви журналів рекомендовано передавати транслітерацією, назви статей і книжок – перекладати англійською. Така вимога надзвичайно актуальна, а особливо тоді, коли науковий журнал представлений у міжнародних наукометричних базах та реферативних системах.

Приклад передачі кириличного джерела латиницею:

Зарицький М. С. Стилїстика сучасної української мови : навч.-метод. посіб. / М. С. Зарицький. – Київ : Сатсанга, 1999. – 88 с.

Zarytskyi M. S. Stylistics of modern Ukrainian : methodical textbook / M. S. Zarytskyi. – Kyiv : Satsanha, 1999. – 88 p. – (Ukr).

У веб-посиланнях потрібно вказати: автора, назву матеріалу і дату публікації (якщо такі дані є), обов'язково додати повну веб-адресу і дату доступу до посилання.

Приклад веб-посилання кирилицею та латиницею:

Про підвищення вимог до фахових видань, внесених до переліків ВАК України [Електронний ресурс] // Постанова Президії ВАК України від 15. 01. 2003 р. № 7-05/1. – Режим доступу: www.pstu.edu/fileadmin/files/nauka/vestnik/econ/trbovaniya.pdf. – Дата доступу: 25.10.2016.

Severization of requirements for scientific editions listed in register of Supreme Certifying Commission of Ukraine [Electronic source] // Resolution of the Presidium of Supreme Certifying Commission of Ukraine dated 15.01.2003. № 7-05/1. – Reference: www.pstu.edu/fileadmin/files/nauka/vestnik/econ/trbovaniya.pdf. – Accessed: 25.10.2016. – (Ukr).

Якщо текст статті проілюстровано Додатками, Рисунками і Таблицями, то вони обов'язково повинні мати заголовки і порядкові номери. Примітки до зведеної в таблицях інформації слід розміщувати безпосередньо під таблицями. Натомість примітки до тексту статті, Додатки та великі за обсягом Таблиці потрібно виносити за межі статті, в тексті посилаючись на них таким чином (див. Прим. 1), (див. Табл. 1), (див. Дод. А).

Посилання на цитовані джерела у тексті публікації подаються в квадратних дужках: номер джере-

ла, що відповідає номеру в Списку літератури; через кому – літера «с.» і номер сторінки. Якщо автор посилається одразу на кілька різних джерел, він повинен розділяти їх крапкою з комою.

Приклад: [1, с. 44; 2, с. 35].

Ще одне питання, яке викликає труднощі в молодих авторів наукових текстів, – правильне обрання методів наукового дослідження. Через це рубрика «Методи дослідження» часто заповнюється формально. Утім це надзвичайно важлива рубрика, що засвідчує, чи є виконане дослідження науковим. Адже будь-хто, застосувавши зазначені методи, може зрозуміти: варто чи не варто довіряти результатам, які автор наводить у своєму матеріалі.

Для того, щоб грамотно обрати *методи наукового дослідження*, про них треба знати таке:

1. Класифікація методів наукової роботи

За ознаками мети дослідження та способу її реалізації розрізняють методи: первинні (ті, які використовують з метою збору інформації, вивчення джерел, спостереження, опитування тощо), вторинні (ті, які застосовують для обробки та аналізу отриманих даних), верифікаційні (ті, які дають змогу перевірити отримані результати).

За ознакою способу реалізації дослідження виокремлюють методи: логіко-аналітичні (традиційні методи дедукції та індукції), візуальні, або графічні (схеми, діаграми, картограми тощо), експериментальні (стосуються реальних об'єктів, призначені для прогнозування результатів), математичні (використовуються для вивчення масових явищ у соціології, лінгвістиці, відіграють важливу роль в обробці даних та моделюванні).

Залежно від функціональних можливостей розрізняють: етапні (пов'язані з певним етапом дослідження) та універсальні методи.

Умовно розрізняють методи теоретичних та емпіричних досліджень.

2. Застосування методів наукового пізнання

Методи наукового пізнання поділяють на загальні і спеціальні.

Загальні методи наукового пізнання широко застосовують у різних науках. Їх поділяють на три групи:

1) методи емпіричного дослідження (спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент);

2) методи, що застосовуються як на емпіричному, так і на теоретичному рівнях дослідження (аналіз і синтез, індукція і дедукція, абстрагування, моделювання тощо);

3) методи (або методологія), які використовуються на теоретичному рівні дослідження (системний підхід, сходження від абстрактного до конкретного тощо).

До спеціальних зараховуємо такі методи: експертних оцінок, опитування, лабораторні експери-

менти, польові експерименти тощо. На етапі обробки даних застосовують методи статистичного аналізу: кореляційний аналіз, факторний аналіз, метод імплікаційних шкал, контент-аналіз.

У наукових дослідженнях за потреби використовують також логічні закони і правила (зокрема, для тлумачення понять і суджень) – закон тотожності, закон протиріччя, закон виключення третього, закон достатньої підстави, умовивід тощо.

Методологічне підґрунтя наукової статті – вкрай важлива принципова позиція дослідника. Важливо ретельно описати застосовані методи та вказати, які результати отримані за допомогою того чи того методу наукового дослідження.

Важливе значення в оформленні наукової статті має індекс УДК. Він вказується після даних про автора та перед назвою наукової публікації.

Кожна сучасна наукова стаття класифікується індексом УДК. Грамотне виконання цієї процедури дає змогу ввести публікацію до наукового обігу та зробити її доступною для вивчення і цитування у найвіддаленіших куточках планети.

Універсальна десяткова класифікація (УДК) – це бібліотечна класифікація документів, що широко використовується в усьому світі для систематизації творів науки, літератури і мистецтва, періодичного друку, різних видів документів і організації картотек.

Універсальна десяткова класифікація розроблена Міжнародним бібліографічним інститутом у 1895–1905 рр. на основі «Десяткової класифікації» американського бібліотекознавця Мелвіла Дьюї.

Таблиці УДК складаються з таких частин:

1. Структура, властивості та принципи УДК.
2. Методичні вказівки щодо застосування УДК.
3. Основні розділи УДК (їх 10: 0 – загальний відділ, 1 – філософія, психологія, 2 – релігія, теологія, 3 – суспільні науки, 4 – вільний, 5 – математика, природничі науки, 6 – прикладні науки, медицина, техніка, сільське господарство, 7 – мистецтво, архітектура, ігри, спорт, 8 – мова, мовознавство, художня література, літературознавство, 9 – географія, біографія, історія).

4. Алфавітно-предметні покажчики (АПП) до основних розділів УДК.

5. Допоміжні таблиці УДК.

6. Алфавітно-предметні покажчики до допоміжних таблиць.

Розроблена також система знаків, за допомогою яких коди десяткових значень поєднують в єдиний індекс. Це – знак приєднання (+, плюс), знак поширення (/, скісна риска), знак простого відношення (:, двокрапка), знак закріпленої послідовності (::, подвійна двокрапка), знак групування ([, квадратні дужки), знак запозиченого позначення (*, астерікс).

Важливими позиціями в оформленні наукової статті є анотація, реферат та ключові слова, які укладаються кількома мовами (за вимогою редакції наукового журналу).

Анотація і реферат взаємозамінні. Одні редакції віддають перевагу анотаціям, а інші – рефератам. Утім майбутнє за рефератами.

Відмінність між анотацією і рефератом суттєва.

Анотація – це вторинний документ, який містить коротку узагальнену характеристику первинного документа (тобто статті) щодо його призначення, змісту, виду, форми та інших особливостей.

Рекомендований обсяг анотації до наукової статті – 500 знаків.

Наприклад:

Носова Б. М. Переваги медіа в трактуванні української ідентичності

Анотація. У статті досліджено авангардну роль медіадомінантності в трактуванні сучасної української ідентичності. Значну увагу приділено діалогічності комунікативного процесу щодо української ідентичності. Одним із головних висновків є те, що завдяки якісним публікаціям у ЗМІ медіадомінантність стає тим ключем у розумінні й сприйнятті української ідентичності, що виконує найбільше завдань. Критерії медіадомінантності повністю ще не напрацьовані. Але загальна картина становлення української національної ідентичності осмислюється й тлумачиться на підставі медіаматеріалів про психологічний досвід, світоглядність та соціокультуру нації.

Ключові слова: дискурс, діалог, ідентичність, медіа, медіадомінантність.

Реферат – це вторинний документ, який містить стислий точний виклад змісту первинного документа з основними відомостями та висновками, але без інтерпретації та критики. Структура інформативного реферату передбачає розкриття змісту первинного документа (тобто статті) за такими позиціями: предмет дослідження і мета роботи, методи, умови й основні результати дослідження, пропозиції автора щодо застосування його результатів.

Рекомендований обсяг реферату до наукової статті варіюється у межах 800–1000 знаків.

Наприклад:

Крайнікова Т. С. Соціальність концепцій як умова комунікаційного лідерства ЗМІ в діалозі з просьюмерами

Реферат. Ідеться про необхідність поглиблення соціальності концепцій ЗМІ, спричинену утвердженням інформаційного просьюмеризму – компетентного медіаспоживання. Засоби масової інформації перестають бути власне джерелом інформації для населення і перетворюються на учасників різнобічного діалогу в суспільстві. Вони виконуватимуть роль комунікаційного лідера в діалозі з просьюмерами за умови поглиблення соціальності їхніх концепцій – суспільно та клієнтоорієнтованого творення інформаційного продукту. Здійснення цього трансформаційного процесу передбачає: 1) корекцію фо-

куса бачення суспільних подій і фактів у бік висвітлення насправді актуальних проблем, реальних соціальних зв'язків між індивідами та в різних групах і прошарках; 2) вироблення нового інтелектуального стилю; 3) надання інформації та всій медіадіяльності практичної користі для споживача; 4) дотримання психологічності та етичності медійних сюжетів і героїв.

Список цитованих джерел подають після тексту статті. Формувати його варто за принципом першого згадування (тобто бібліографічний опис джерела у списку фіксується один раз за порядком першого цитування в тексті, всі наступні цитування джерела містять посилання на визначений номер у списку; повторний опис одного й того самого джерела у списку не допускається; позиція «Там само» не застосовується). Утім деякі редакції наукових журналів застосовують до списків літератури алфавітний принцип.

Джерела, на які немає посилань у тексті статті, до списку не вносяться (навіть якщо їх тематика дотична до теми дослідження).

Список цитованих джерел до наукової статті потрібно укласти відповідно до вимог чинного стандарту (ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1–2003, IDT). – [Чинний від 2007–07–01]. – Київ : Держстандарт України, 2007. – 47 с.). Скорочення слів у бібліографічному описі також слід виконувати за вимогами чинного стандарту (ДСТУ 3582–97. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила. – [Чинний від 1996–01–12]. – Київ : Держстандарт України, 1998. – 26 с.).

Висновки. Жанри наукової періодики і збірників академічно залишаються незмінними – це стаття, її різновид – наукове повідомлення, а також тези наукових доповідей. Утім структура цих жанрів у процесі розвитку науки постійно вдосконалюється. Автор звертає увагу на основні принципи написання наукового тексту, що призначений для опублікування в науковій фаховій періодиці, збірниках та продовжуваних виданнях. На основі матеріалів, що надходять до редакції журналу, виявлено та систематизовано помилки, що найчастіше повторюються в текстах молодих авторів. Подані нами рекомендації сприятимуть поліпшенню якості наукових матеріалів, а надто тепер, коли українська наука інтегрується у світову наукову структуру.

Список літератури

1. Зарицький М. С. Стилістика сучасної української мови : навч.-метод. посіб. / М. С. Зарицький. – Київ : ВКФ «Сатсанга», 1999. – 88 с.
2. Коваль А. П. Практична стилістика української мови : навч. посіб. / А. П. Коваль. – Київ : Рад. шк., 1987.

3. Пономарів О. Д. Стилістика сучасної української мови : підручник / О. Д. Пономарів. – Київ : Либідь, 1992.

4. Семенов О. М. Культура наукової української мови : навч. посіб. / О. М. Семенов. – Київ : Академія, 2010. – 215 с.

5. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень : підручник / М. Т. Білуха. – Київ : АБУ, 2002. – 480 с.

6. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / О. В. Крушельницька. – Київ : Кондор, 2003. – 192 с.

7. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі : навч. посіб. / І. С. П'ятницька-Позднякова. – Київ, 2003. – 116 с.

8. Про підвищення вимог до фахових видань, внесених до переліків ВАК України [Електронний ресурс] // Постанова Президії ВАК України від 15. 01. 2003 р. № 7-05/1. – Режим доступу: www.pstu.edu.ua/fileadmin/files/nauka/vestnik/econ/trbovaniya.pdf. – Дата доступу: 25.10.2016.

9. Скорочені таблиці УДК українською мовою (понад 2000 рубрик) [Електронний ресурс] // Сайт Консорціуму УДК. – Режим доступу: <http://www.udcsummary.info/php/index.php>. – Дата доступу: 25.10.2016.

10. Довідник з УДК [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://teacode.com/online/udc/>. – Дата доступу: 25.10.2016. – Рос.

11. УДК в Україні [Електронний ресурс] / Книжкова палата України. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/texts/libdoc/udc.htm>. – Дата доступу: 25.10.2016.

12. Основна таблиця УДК [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrbook.net/UDC_ist.htm. – Дата доступу: 25.10.2016.

13. Носова Б. М. Переваги медіа в трактуванні української ідентичності [Електронний ресурс] // Наукові записки Інституту журналістики. – Київ, 2014. – Т. 57. – С. 77–82. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nzizh_2014_57_17.pdf. – Дата доступу: 25.10.2016.

14. Крайнікова Т. С. Соціальність концепцій як умова комунікаційного лідерства ЗМІ в діалозі з просьюмерами [Електронний ресурс] // Актуальні питання масової комунікації. – Київ, 2014. – Вип. 15. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/apmk_2014_15_4.pdf. – Дата доступу: 25.10.2016.

15. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1–2003, IDT). – [Чинний від 2007–07–01]. – Київ : Держстандарт України, 2007. – 47 с.

16. ДСТУ 3582–97. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила. – [Чинний від 1996–01–12]. – Київ : Держстандарт України, 1998. – 26 с.

Reference list

1. Zarytskyi M. S. Stylistics of modern Ukrainian : methodical textbook / M. S. Zarytskyi. – Kyiv : Satsanha, 1999. – 88 p. – (Ukr).
2. Koval A. P. Practical stylistics of Ukrainian : textbook / A. P. Koval. – Kyiv : Radianska shkola, 1987. – (Ukr).

3. Ponomariv O. D. Stylistics of modern Ukrainian : manual / O. D. Ponomariv. – Kyiv : Lybid, 1992. – (Ukr).
4. Semenoh O. M. Culture of scientific Ukrainian : textbook / O. M. Semenoh. – Kyiv : Akademiia, 2010. – 215 p. – (Ukr).
5. Bilukha M. T. Methodology of scientific researches : manual / M. T. Bilukha. – Kyiv : ABU, 2002. – 480 p. – (Ukr).
6. Krushelnytska O. V. Methodology and organization of scientific researches : textbook / O. V. Krushelnytska. – Kyiv : Kondor, 2003. – 192 p. – (Ukr).
7. Piatnytska-Pozdniakova I. S. Fundamentals of scientific researches in higher school : textbook / I. S. Piatnytska-Pozdniakova. – Kyiv, 2003. – 116 p. – (Ukr).
8. Severization of requirements for scientific editions listed in register of Supreme Certifying Commission of Ukraine [Electronic source] // Resolution of the Presidium of Supreme Certifying Commission of Ukraine dated 15.01.2003. № 7-05/1. – Reference: www.pstu.edu/fileadmin/files/nauka/vestnik/econ/trbovaniya.pdf. – Accessed: 25.10.2016. – (Ukr).
9. Abridged tables of UDC in Ukrainian (above 2000 rubrics) [Electronic source] // Site of Consortium of UDC. – Reference: <http://www.udcsummary.info/php/index.php>. – Accessed: 25.10.2016. – (Ukr).
10. Guide on UDC [Electronic source]. – Reference: <http://teacode.com/online/udc/>. – Accessed: 25.10.2016. – (Rus).
11. UDC in Ukraine [Electronic source] / The Central Institute of Bibliography of Ukraine. – Reference: <http://www.nbv.gov.ua/texts/libdoc/udc.htm>. – Accessed: 25.10.2016. – (Ukr).
12. The main table of UDC [Electronic source]. – Reference: http://www.ukrbook.net/UDC_ist.htm. – Accessed: 25.10.2016. – (Ukr).
13. Nosova B. M. Advantages of media in context of Ukrainian identity [Electronic source] // Naukovi zapysky Instytutu zhurnalistyky [Scientific notes of the Institute of Journalism]. – Kyiv, 2014. – Issue 57. – P. 77–82. – Reference: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nzizh_2014_57_17.pdf. – Accessed: 25.10.2016. – (Ukr).
14. Krainikova T. S. Sociality of concepts as a condition of communication leadership of mass media in dialogue with professional consumer [Electronic source] // Aktualni pytannia masovoi komunikatsii [Topical problems of mass communication]. – Kyiv, 2014. – Issue 15. – Reference: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/apmk_2014_15_4.pdf. – Accessed: 25.10.2016. – (Ukr).
15. DSTU [State Standards of Ukraine] GOST [all-Union State Standard] 7.1:2006. Cataloguing in Publication Data. Bibliographical description. General requirements and rules of description (GOST 7.1–2003, IDT). – [Dated 2007–07–01]. – Kyiv : Derzhstandart Ukrainy, 2007. – 47 p. – (Ukr).
16. DSTU [State Standards of Ukraine] 3582–97. Clipping in bibliographical description in Ukrainian. General requirements and rules. – [Dated 1996–01–12]. – Kyiv : Derzhstandart Ukrainy, 1998. – 26 p. – (Ukr).

Подано до редакції 06. 09. 2016 р.

Вернигора Н. Н., канд. наук из соц. коммуник.,
Институт журналистики
Киевский университет имени Бориса Гринченко

ЖАНРЫ НАУЧНОЙ ПЕРИОДИКИ
(МЕТОДИЧЕСКИЕ РЕКОМЕНДАЦИИ
ДЛЯ ФОРМИРОВАНИЯ СТРУКТУРЫ И РУБРИКАЦИИ ТЕКСТОВ)

Аннотация. *Статья подготовлена на основе редакционных исследований авторских материалов предоставленных для опубликования. Изучены и систематизированы те ошибки, которые чаще всего повторяются в текстах. Разработаны методические рекомендации с информационной целью: они станут хорошим наглядным подспорьем для начинающих авторов во время подготовки к печати текста статьи (научного сообщения, тезисов научного доклада) и поспособствуют улучшению качества авторских материалов.*

Ключевые слова: *жанры научной периодики, научная статья, научное сообщение, тезисы научного доклада, структура научной статьи.*